

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت جامعه و سالمندی
طرح درس بالینی (Course plan)

عنوان درس: کارآموزی عرصه بهداشت جامعه
نوع و تعداد واحد: کارآموزی / ۲ واحد
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی پرستاری ترم ۸
زمان کارآموزی: شنبه تا پنجشنبه (۱۳:۳۰-۷:۳۰)
محل کارآموزی: عرصه‌های مختلف جامعه (دانشکده، بیمارستان، مراکز و معاونت بهداشت و درمان)
مسئول درس: خانم دکتر فاطمه مالکی، عضو گروه پرستاری سلامت جامعه و سالمندی
شماره تماس: ۰۳۱-۳۷۹۲۷۵۰۹
مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی، طبقه اول، شماره اتاق ۱۴۵، طبق برنامه حضور

Email: fmaleki@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: خانمها دکتر کشوری، دکتر خراسانی، شهشهانی، شیرانی و عرب جعفری

شرح درس:

از آنجائیکه سلامتی یکی از حقوق اساسی هر انسانی است دولتها مسئول تأمین تدارکات بهداشتی و ارائه مراقبتهای بهداشتی اولیه در مراکز بهداشتی درمانی، بیمارستانها و... به مردم هستند. با توجه به اینکه پرستاران در محیطهای مختلف نظیر مراکز بهداشتی درمانی، کلینیکها، بیمارستانها و... به ارائه مراقبتهای بهداشتی اولیه می‌پردازند لذا آشنایی دانشجویان پرستاری با نحوه کارکردن در تمامی این محیطها ضروری به نظر می‌رسد. بدین جهت دانش‌آموختگان باید با تلفیق دانش پرستاری با سایر علوم مرتبط با سلامت قادر به شناسایی مشکل، حل مسأله و تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد جهت پاسخگویی به نیازهای جامعه باشند. در این راستا دانشجویان عرصه با ارائه خدمات PHC (مراقبتهای بهداشتی اولیه) به مددجویان در مراکز و بیمارستانها به ارتقاء توانمندیهای خود در این زمینه پرداخته و به تمرین فعالیت گروهی، برقراری ارتباط با مددجویان با فرهنگهای مختلف، آموزش گروهی، انجام فرایند پرستاری در منازل و آموزش به مددجویان بر اساس فرایند و حل مسأله در جامعه (مراکز، منازل و بیمارستانها) می‌پردازند.

هدف کلی:

کسب توانایی و افزایش مهارت جهت تشخیص مشکلات بهداشتی جامعه و به کارگیری دانش پرستاری در عرصه با استفاده از قدرت خلاقیت، ابتکار و استقلال در حل مسائل بهداشتی و مرتبط با سلامت مددجو، خانواده و جامعه با به کارگیری پویایی گروه

اهداف رفتاری:

پس از پایان دوره از فراگیران انتظار می رود...

۱. حیطه مراکز سلامت

- با سطوح، اصول و اجزاء C.H.P آشنا شوند.
- گروه های هدف در برنامه ریزی های مختلف C.H.P را شناسایی نمایند.
- آموزش چهره به چهره و گروهی لازم را به افراد و گروه های مختلف مراجعه کننده به مراکز بهداشت یا در عرصه های جامعه؛ منزل، مدرسه، کارگاه و ... در زمینه های مختلف ارائه نمایند.
- پایش رشد و تکامل کودکان را مطابق فرم ها و دستورالعمل های موجود در مرکز انجام دهند.
- آموزش های لازم در مورد واکسیناسیون، تغذیه تکمیلی، پیشگیری از حوادث، ارتباط والدین با کودک و... را به مادران کودکان ارائه و در سامانه سیب ثبت نمایند.
- مراقبت ها و پیگیری های لازم برای کودکان مبتلا به اختلال رشد را انجام دهند.
- مراقبت های لازم برای گروه های هدف PHC (نوجوانان، جوانان، میانسالان و سالمندان) را انجام دهند.
- در تعامل با استاد، سایر دانشجویان و کارشناسان مرکز خدمات جامع سلامت مهارت های ارتباطی را بکارگیرند.

۲. حیطه آموزش به بیمار در بیمارستان

- وظایف واحد آموزش سلامت بیمارستان را توضیح دهند.
- با نحوه آموزش به بیمار در کنار کارشناس آموزش سلامت آشنا شوند.
- بر اساس مشکلات بیمار و مشخصات وی، بررسی و شناخت کاملی از اطلاعات و انگیزه ها و فعالیت های فرد اخذ نمایند.
- براساس بررسی و شناخت اهداف آموزشی در سه حیطه ی آگاهی، انگیزه و فعالیت تنظیم نمایند.
- برنامه ریزی، آموزش و ارزشیابی آموزش به بیمار و همراه وی را براساس اهداف آموزشی داشته باشند.
- جلسه آموزش گروهی برای بیماران براساس بررسی و شناخت اولیه برگزار نمایند.
- با مددجو با توجه به فرهنگ و زبان وی ارتباط صحیح داشته باشد.
- در تعامل با استاد، سایر دانشجویان، کارکنان حرفه ای شاغل در بیمارستان مهارت های ارتباطی را بکارگیرند.

شیوه کارآموزی:

- برگزاری کارگاه آموزشی (۱ روز) روز اول هر دوره کارآموزی در دانشکده
- حضور در مرکز سلامت شهری (۹ روز)، بیمارستان های منتخب (۱۰ روز)

- بحث گروهی
- پروژه سلامت جامعه

نحوه ارزشیابی دانشجوی و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

نمره	فعالیت
۲ نمره	مشارکت روز کارگاه
۹ نمره	ارائه خدمات بهداشتی در مرکز خدمات جامع سلامت
۹ نمره	آموزش به بیمار در بیمارستان
۲۰ نمره	جمع کل

سیاست‌ها و قوانین دوره

- دانشجویان موظف هستند رأس ساعت ۷:۳۰ تا ساعت ۱۴ در واحد حضور فعال داشته باشند.
- تأخیر بیش از ۱۰ دقیقه تخلف محسوب شده و استاد می‌تواند ضمن حضور دانشجو، آن روز را غیبت محسوب نماید.
- رعایت آیین‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان (مناسب بودن روپوش، مقنعه و شلوار، بدون آرایش صورت و ناخن و ...) و کدهای اخلاق حرفه‌ای پرستاری در تمام مدت دوره الزامی است.
- استفاده از اتیکت عکس‌دار با آرم دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و رعایت آراستگی حرفه‌ای از نظر تمیز و مرتب بودن لباسها الزامی است.
- مدت استراحت روزانه ۲۰ دقیقه در فضای داخل بیمارستان/مرکز خدمات جامع سلامت بوده و زمان آن با هماهنگی استاد تعیین می‌شود.
- غیبت دانشجو در صورتی که مجاز باشد یک روز و در صورت غیرمجاز بودن دو روز جبرانی خواهد داشت (اطلاع رسانی به استاد مربوطه و مسئول درس قبل از هر گونه غیبت الزامی است). روز جبرانی با هماهنگی استاد در همان ماه مشخص شود.
- در صورت غیبت در روز کارگاه حضور دانشجو در ادامه کارآموزی ممکن نمی‌باشد.
- استفاده نامناسب از تلفن همراه و عکاسی یا فیلم‌برداری از بیمار، پرونده و محیط بالینی بدون مجوز ممنوع است.
- دانشجویان موظف‌اند فعالیت‌های بالینی خود را حداکثر ظرف یک هفته پس از اتمام کارآموزی تحویل دهند، پس از زمان تعیین شده به ازای هر روز تاخیر ۰/۲۵ نمره کسر خواهد شد.

شرح وظایف فراگیران

- فراگیران موظف هستند کلیه قوانین، مقررات و ضوابط آموزشی، درمانی و حرفه‌ای دوره و محیط بالینی را رعایت نموده و وظایف زیر را انجام دهند:
- حقوق و کرامت بیمار، محرمانگی اطلاعات، ایمنی بیمار، کنترل عفونت و بهداشت دست را رعایت نمایند.
 - در برخورد با بیمار، همراه بیمار، استاد/مربی و کارکنان بخش، رفتار حرفه‌ای و احترام متقابل را رعایت نمایند.

- در فعالیتهای بالینی محوله مشارکت فعال داشته و مسئولیتهای آموزشی و حرفه‌ای خود را مطابق برنامه دوره انجام دهند.

منابع اصلی:

۱. برنامه و راهنمای ایمن سازی مصوب کمیته کشوری ایمن سازی ۱۴۰۳

<https://Bzn.ir/zf۷۲۴۸>

۲. مراقبتهای ادغام یافته کودک سالم ویژه غیرپزشک

<https://Bzn.ir/tp۷۶۸۳>

۳. مجموعه مداخلات اساسی بیماریهای غیرواگیر در نظام مراقبتهای بهداشتی اولیه ایران

<https://Bzn.ir/ej۱۹۴۸>

۴. مجموعه پمفلتهای آموزش بیمار

<https://Bzn.ir/ht۹۶۲۸>

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

۱. بسته خدمت سلامت نوجوانان

<https://Bzn.ir/mn۱۰۶۶>

۲. بسته خدمت سلامت جوانان خدمت

<https://Bzn.ir/hn۷۸۴۳>

۳. مراقبتهای ادغام یافته سلامت سالمندان

<https://Bzn.ir/r۴۵۹۸۴>

۴. Alender JA, Rector C, Warner KD. Text book of Community health nursing. Burland K. United States of America, Saunders press Incn, ۲۰۱۰.

۵. Stanhope M, Lancaster J. Text book of Community health nursing. ST Louis. The C.V.Mosbey CO.v ۸۸. ۲۰۰۴.

۶. Friedman MM, Bowden VR, Jones EG. Text book of Family nursing. Connor M. united states of America, Saunders press Incn, ۲۰۰۳.

۷. Carpenito LJ. Text book of Nursing Diagnosis. Rodenberger J. United States of America, Wolters Kluwer press Incn. ۲۰۱۰

۸. Taylor. JaquiHewitt. Clinical guidelines &care protocols.Ltd.۲۰۰۶

۹. Hignett.Sue.Crumpton.Emma.Ruszala.Sue&et al&et al.Evidence-Based patient handling (task, equipment and intervention).Routledge.۲۰۰۳

۱۰. صفوی.محبوبه، برزویی.طاهره. اصول آموزش به بیمار.سالمی.چاپ سوم ۱۳۹۱.

۱۱. خوست.نادر، دبیریان.اعظم، ذوالریاستین.فرشته و همکاران.آموزش به بیمار.بشری ۱۳۸۵

۱۲. غفاری.فاطمه، فتوکیان.زهرا، آموزش به بیمار و خانواده. بشری. چاپ اول ۱۳۸۸

۱۳. شیرازی، مریم، برومند، صبا. صبحی، فخری. کنترل عفونت در بیمارستان و جامعه. چاپ اول. اصفهان. انتشارات کنکاش. ۱۳۹۱

۱۴. حسینی، میرمحمد. اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها برای پرستاران. انتشارات بشری. ۱۳۸۹

۱۵. حسینی، سیده وحیده. جعفری ورجوشانی، نسرين. پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳ چاپ سوم. تهران. نشر جامعه نگر.

۱۶. ایلدرآبادی، اسحاق. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳ چاپ پنجم. تهران. نشر جامعه نگر. ۱۳۹۵
۱۷. جدید میلانی، مریم. سهیل ارشدی، فرخ. اسدی نوقایی، احمد علی. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳ چاپ پنجم. تهران. انتشارات اندیشه رفیع. ۱۳۸۸
۱۸. زارعیان، آرمین. سید باقرمداح، سادات. کلیات پرستاری بهداشت جامعه. انتشارات سنجش. ۱۳۸۸
۱۹. حیدری، سیده اشرف. اقتصاد و بهداشت خانواده. چاپ اول. تهران. انتشارات میرشیدا. ۱۳۸۸
۲۰. حسینی، میمنت. روحانی، کاملیا. حسین زاده، صفیه. پرستاری بهداشت خانواده. تهران- نشر بشری. ۱۳۸۸
۲۱. شوقی، مهناز. سنجر، مهناز. درسنامه پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان. چاپ اول. تهران. نشر سالمی. ۱۳۸۸
۲۲. حاتمی، حسین و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی. چاپ سوم. تهران. انتشارات ارجمند. ۱۳۸۷
۲۳. خراسانی، پروانه. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه: ۱ اصول و مبانی بهداشت و مراقبتهای بهداشتی اولیه. چاپ اول. اصفهان. انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد. ۱۳۸۷
۲۴. خراسانی، پروانه. درسنامه بهداشت محیط و بهداشت عمومی در جامعه. چاپ اول. اصفهان. انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد. ۱۳۸۶
۲۵. علیرضایی، پدram. چکیده کلیات خدمات بهداشتی درمانی. چاپ اول. تهران. انتشارات سماط. ۱۳۸۴
۲۶. بهنودی، زهرا. بهداشت و مدیریت خانواده. انتشارات بشری. ۱۳۸۳
۲۷. حلم سرشت، پریش. دل پیشه، اسماعیل. پرستاری بهداشت جامعه ۱، ۲، ۳ چاپ چهارم. تهران. انتشار چهار. ۱۳۸۳
۲۸. محمدی، رخشنده. پرستاری بهداشت جامعه، نشر: نی. ۱۳۷۹
۲۹. دستورالعملهای وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موجود در مراکز سلامت جامعه

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش / مرکز

اهداف رفتاری	تاریخ
حضور به موقع و تمام وقت (۷:۴۵-۱۲) در کارگاه (دانشکده/ بیمارستان) پیش مطالعه مباحث مربوط به فعالیتهای مراکز خدمات جامع سلامت و آموزش به بیمار	روز اول
حضور به موقع و تمام وقت (۷:۳۰-۱۳) در مرکز خدمات جامع سلامت طبق برنامه (جدول ۱) همراه داشتن روپوش مناسب و اتیکت مطابق با آئین نامه پوشش حرفه ای برقراری ارتباط مناسب با پرسنل، سایر اعضای گروه و مراجعین همکاری گروهی مناسب و پویا ارائه و ثبت مراقبت بهداشتی چهره به چهره، آموزشهای مناسب و علمی (جدول ۲) پروژه سلامت جامعه؛ بررسی مشکلات بهداشتی موجود در خانواده و جامعه و استفاده از روش مشکل گشائی و به کارگیری فرآیند پرستاری بهداشت جامعه جهت ارائه اقدامات موثر در عرصه ارائه گزارش کتبی (فرمهای تحویل شده) به استاد در پایان کارآموزی	روز دوم لغایت نهم/ روز دهم لغایت بیستم*
حضور به موقع و تمام وقت (۷:۳۰-۱۳:۳۰) در بیمارستان طبق برنامه همراه داشتن روپوش مناسب و اتیکت مطابق با آئین نامه پوشش حرفه ای برقراری ارتباط مناسب با تیم سلامت، بیماران و همراهان و سایر اعضای گروه همکاری گروهی مناسب و پویا نیازسنجی آموزشی حداقل سه بیمار و همراهان، تنظیم اهداف آموزشی، تهیه محتوا و استفاده از پمفلت مناسب، ارائه آموزش و ارزشیابی فراگیران (جدول ۳ و ۴) هماهنگی جهت حضور در یک بخش جهت آموزش گروهی (جدول ۵ و ۶) آشنایی با وظایف واحد زخم بیمارستان، نحوه مراقبت از زخم و آموزشهای لازم (بیمارستان کاشانی، طبق برنامه ارائه شده توسط استاد) ارائه گزارش کتبی (فرمهای تحویل شده) به استاد در پایان کارآموزی	روز دهم لغایت بیستم / روز دوم لغایت نهم*

* با توجه به برنامه کارآموزی دانشجویان کارآموزی خود را با حضور در مرکز سلامت جامعه و یا بیمارستان آغاز می کنند.